

КОНТРОЛА УСТАВНОСТИ У ЗЕМЉАМА ЧИЈИ УСТАВИ НЕ САДРЖЕ ОДРЕДБЕ О ОРГАНУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ТУМАЧЕЊЕ УСТАВА

У компаративној уставности постоје различити типови контроле уставности и њене заштите. Разликују се судски и вансудски системи контроле и заштите уставности, у зависности од тога коме је додељена ова надлежност у датом уставном систему. Данас преовлађују судски системи, а они се опет међусобно разликују по томе коме је поверена контрола уставности. Тако разликујемо судску заштиту- контрола поверена редовним судовима, по правилу Врховном суду, и уставносудску заштиту где контролу врши Уставни суд као посебни орган државне власти чија је основна надлежност управо контрола уставности. У државама где постоји вансудски систем, заштита уставности је углавном поверена законодавном телу или посебним телима. Контрола уставности је од посебног значаја нарочито у оним системима где постоје уставни који се тешко мењају, јер тад судови, односно тела којима је поверена контрола, могу својим тумачењем да неформално измене устав. Због те велике моћи који судови имају у таквим ситуацијама, поставља се питање да ли је мудро поверити сву ту моћ искључиво судовима или треба расподелити ту надлежност између различитих власти. Поставља се питање да ли суд може да има толику моћ да укида неки закон који је донела демократској изабрана законодавна власт и да ли његова интерпретација устава може и треба да буде обавезујућа за друге гране власти. У Србији ова контрола је поверена Уставном суду као самосталном и независном државном органу који штити уставност и законитост и људска и мањинска права и слободе. Према члану 167. Устава Уставни суд одлучује о:

1. сагласности закона и других општих аката са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима,
2. сагласности потврђених међународних уговора са Уставом,
3. сагласности других општих аката са законом,
4. сагласности статута и општих аката аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе са Уставом и законом,

5. сагласности општих аката организација којима су поверена јавна овлашћења, политичких странака, синдиката, удружења грађана и колективних уговора са Уставом и законом. Устав Сједињених Америчких Држава не одређује који је орган надлежан да интерпретира Устав. Није одређено у Уставу ни да ли су судови надлежни да контролишу уставност, значи није одређено да ли су надлежни да пониште обичне федералне законе који су у сукобу са Уставом. Ипак постоји члан 3 устава који одређује да се судска моћ (надлежност) односи на све случајеве који су предвиђени уставом.

Случај Марбури против Медисона (MARBURY v. MADISON) је познат по томе што је то први случај у којем је Врховни суд САД-а прогласио неки акт противуставним и успостави концепт судске ревизије- идеја да судови могу контролисати и поништити акте друге гране власти. Ова одлука је је помогла у дефинисању граница и моћи америчке владе.

Овај случај јесте први који је у Америци увео концепт судске ревизије, али је та идеја потицала још из 1610. године од Енглеског врховног судије Едварда Кока (случај Др. Бонами).

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com